זון אויפגאנג — 4.22.
זון אונטערגאנג — 8.30.

די איינציקע אידישע צייטונג
אין מערב קאנאדע
עטאבלירט אין 1910
דערשיינט
יעדן טאג

אידישע וואַרט

THE ISRAELITE PRESS

וועטער:
וואלקנדיק, קיל.

The Only Jewish Newspaper in Western Canada Established 1910. Published DAILY

Vol. 20, No. 111. Winnipeg, Wednesday June 4, 1930. Published daily except Saturday and Sunday. דערשיינט יעדן טאג חוץ שבת און זונטאג מיטוואך ח׳ סיון, תר״ץ.

פאלעסטינער פראגע פאר מאנדאטן קאָמיסיע

אנב - אורחא

פון מארק

שלום עליכם און די נייסטע קאסריל־עווקע

צו דער פייערונג פון שלום־עליכמ׳ס 16טן יארצייט מארגן אוונט, אין ליטל טעאטער

פון די דריי גרויסע זיילן פון דער מאַ־דערנער אידישער ליטעראטור, איז שלום־עליכם דער איינציקער, וואס האט זוכה געווען נים צו פארוואנדלען זיך אין — א קלאסיקער; אין דעם זינען, וואס אלע זאלן אנערקענען אים און זייער ווייניק זאלן לייענען אים.

מיין איינדרוק איז, אז שלום־עליכם איז נאך אין דער אידישער ליטעראטור ער־היום דער "בעסט סעלער", און זיינע ווערק ווערן פארקויפט אין א גרעסערער צאל עקזעמפליארן, ווי פון וועלכן ס׳איז אנדער שרייבער.

יערנפאלס אבער, אויב אפילו איך מיך א טעות אין דער הינזיכט, איז עס אבער זיכער, אז ער ווערט געלייענט מער פון וועלכן ס׳איז אנדער אידישן שרייבער, אפילו פון די נייסטע און פאפולערסטע. — און זיין נאמען איז מער באקאנט צווישן די אידן פון גאר דער וועלט, ווי דער נאמען פון וועלכן ס׳איז שרייבער.

* * *

נאך איצט, 16 יאר נאך זיין טויט, — האט מען שלום־עליכמ׳ען נאך ניט אויסגעשטעלט אויף א בכבוד׳יקן פלאץ, מיט יראת־הכבוד, אויס׳ן פאליצע.

די שלום־עליכם ביכער גלאנצן ניט מיט זייער פרישן, גאלד־געשניטענעם איינ־בונד, און זיי האבן ניט קיין ניט־צעשניי־טענע בלעטער, וואס זאלן זאגן ערות, אז די ביכער־זיינען געקויפט געווארן ניט פאר וואכעדיקן נוץ, "לא להשתמש בהם", גאר אויס אכטונג צו א גרויסן נאמען, ווייל ס׳איז א צירונג פאר דער ביבליאַ־טעק.

אין די מייסטע פאלן זיינען זייערע איינבונדן צעשאטענע, און די בלעטער זיינען צעקנייטשט און פארגעלט, — אט, ווי אין דעם טאטנס חק־לישראל און אין דער מאמעס קרבן־מנחה. אפילו א צייכן פון א טרער קאנט איר געפינען דא און דארטן.

שלום עליכם איז פארבליבן דער יום־טוב פון דער וואך און די וואך פונ׳ם יום־טוב, — א סך גרויסע ריזן פון דער וועלט־ליטעראטור וואלטן אים מקנא געווען אט די הויכע מדרגה . . .

* * *

מענדעלע איז געווען דער גוטער אבער שטרייענער טאטע. ער האט ליב געהאט זיינע קינדער, אבער ער האט זיי גע־שמיסן, — מיט א ירמעלקע און . . . מיט רחמנות, אבער פארט געשמיסן, — ווען זיי האבן זיך פארוויינ־ייקט.

פרץ איז געווען דער גוטער, הויך גע־אכטעטער רבי. ער האט גערירט הערצער מיט זיין הויכער, דערהויבענער תורה. זיי־נע חסידים האבן געפילט, אז זיי דער־גרייכן ניט בין זיינע קנעכלאך.

שלום־עליכם איז געווען א ברודער און א חבר. ער האט קיינעם ניט געשטראפט און קיינעם ניט געלערנט. ער האט מיט אונז צוזאמען געשטיפט און באנאנגען קונדס׳ערייען אין חדר, און צוזאמען מיט אונז בעכאפט שמיע׳ם פונ׳ם רבי׳ן. ער האט מיט אונז צוזאמען מיר די וויטער־ביקע יאהן געמחם־מענדל׳ט און געתאוועט. ביז׳ן לעצטן טאג איז ער געווען איינער פון אונז, און אלעמאל דער ליבער, האר־ציקער שלום־עליכם.

מיר האבן ליב דעם טאטן. מיר האבן גרויס דרך־ארץ פאר׳ן רבי׳ן. אבער זיי זיינען געווען פון א העכערער וועלט פון אונזערער, און מיר זאגן ניט צו האבן פערזענלאכע באציאונגען צו זיי, זיי זיי־נען פאר אונז גרויסע סימבאלן.

אבער שלום־עליכם איז א "נאי־בראט" א גוט־ברודער. מיט אים דארפן מיר זיך ניט צערעמאניען. מיט אים קאנען מיר ריידן הארץ־צו־הארץ, א לאך טאן, א שטיף טאן, — ער וועט קיין פאראיבל ניט האבן: אדרבא, ווער האט עס נאך ליב אזוי א לאך און א שטיף ווי אונזער ליבער, הארציקער שלום־עליכם ?

* * *

16 יאר, — אפילו אזא ריז ווי טאלס־טאי איז פאר אזא פעריאד אוועק אויפ׳ן פאליצע, צו שטיין דארטן אין טיפן רעס־פעקט און אין הויכער אכטונג פאר דורות און דורות.

און שלום־עליכם איז נאך אלץ צווישן אונז, אפשר נאך לעבעדיקער, ווי ער איז געווען איידער זיין קערפערלאכער אויס־דרוק איז אויף אייביק באהאלטן געווארן אויפ׳ן בית־הקברות פונ׳ם ארבעטער־רינג אין ניו־יארק.

דער גוואלדיקער שפרונג אין פלאץ און אין צייט וואס מיר האבן דורכגעמאכט האט אים אויף א האר ניט ווערוויטערט פון אונז.

אונזערע אמעריקאנער קינדער איז ער פונקט אזוי נאענט, ווי ער איז אונז גע־ווען. אונזערע אסימילירטע אידן דא אין לאנד, וואס האבן קיין אנונג ניט פונ׳ם קוואל פונ׳ם לעבעדיקן אידישן לעבן פון אגלכן ער האט געשעפט פילן אין אים אן אייגענעם.

יע, — און זיינע מנחם־מנדל׳ס און זיי־נע טביה׳ס באגעגענען מיר אויך דא אויף טריט און שריט, און מיר דערקענען זיי אונטער זייערע אמעריקאנער מאסקעס...

* * *

שלום־עליכם האט ליידער ניט דערלעבט צו באשרייבן די נייסטע אויסגאבע פון זיין קאסריל־עווקע.

אבער מיר, די נייע קאסריל־יקעס און מנחם־מענדל׳ס (זאל אונז צו קיין גנאי ניט זיין) דערקענען זיך אין זיין שיפגל. מיר דערפילן אונזער נאענטע קרובה־שאפט צו זיי, פונקט ווי אונזערע ניי־קאסריל־עווקער קינדער.

ביז היינט רעדט ער צו אונז און מיט אונז. און, ווייל ער איז אזא ליבער און הארציקער מיטשמועסער, און רעדט ווענן אועלכע נאענטע ערדישע ענינים, איז ער אונז אזוי נאענט און טייער.

פארשטייער פון ציוניסטן און פון אנענטור גיבן אכטונג אויף די פארהאנדלונגען.

לוק איז איינער פון די בריטי־שע פארטרעטער.

(ספעצ. טעלעג. צו ד.א.וו. דורך "איטא")

זשענעווא, יוני 4 (איטא). — די מאנ־דאטן קאמיסיע פון דער פעלקער־ליגע באַ־טראכט איצט דעם באריכט פון דער ברי־טישער רעגירונג איבער דער פאלעסטי־נער פראגע. די בריטישע רעגירונג איז דא פארטראטן פון דראמאנד שילס, אונ־טער־סעקרעטאר פאר די קאלאניעס; ה. סי. לוק, סעקרעטאר פון פאלעסטינער רעגירונג, און ט. י. לאי־, פון קאלאניאלן אפיס.

באמערקונגען וועגן דעם, אז דער אפ־שטעל פון אידישער אימיגראציע קיין פאלעסטינע האט צו טאן מיט די אינדי־שע אומרוען, זיינען אפגעלייקנט געווארן פון די בריטישע פארטרעטער. די קאמי־סיע איז פארפלייצט מיט אידישע פראַ־טעסטן פון אומעטום קעגן דעם אפשטעל פון דער אימיגראציע.

ביי דער עפענונג פון דער זיצונג פון דער מאנדאטן קאמיסיע איז אויסגערויקט געווארן פארדרוס, למאי עס זיינען איר ניט צוגעשטעלט געווארן די פראטאקאלן פון דער אונטערזוכונג פון דער שאו קאַ־מיסיע, עס איז נאך א דיסקוסיע באַ־שלאסן געווארן צו פארהאנדלען דעם באַ־ריכט פון דער שאו קאמיסיע, איידער עס וועט אויסגענומען ווערן דער געוויינלא־כער באריכט פון דער מאנדאטן מאכט.

נאמיער, וועלכער איז ניט לאנג צוריק באשטימט געווארן פאליטישער סעקרע־טאר ביי דער עקזעקוטיווע פון דער אידי־שער אגענטור; איז אנגעקומען אהער צו זיין צוזאמען מיט דר. וייצמאן, וועלכער ניט אכטונג אויף די פארהאנדלונגען ביי דער מאנדאטן קאמיסיע. דא איז אויך דר. יצחק גרינבוים, ציוניסטישער פירער פון פוילן.

בונד באשליסט אריינ־צוטרעטן אינ׳ם צווייטן אינטערנאציאנאל

(ספעצ. טעלעג. צו ד.א.וו. דורך "איטא")

לאדז, יוני 4 (איטא). — נאך א שטו־רעמדיקער דעבאטע, האט דער קאנגרעס פון דער אידישער ארבעטער פארטיי "בונד" דא באשלאסן צו פארבינדן זיך מיט׳ן צווייטן (סאציאליסטישן) אינטער־נאציאנאל, מיט 58 שטימען צו 43. עס איז אויך באשלאסן געווארן אינצולאדן דעם אוויז־גערופענעם "פאריזער אינטער־נאציאנאל", פון וועלכן דער בונד איז גע־ווען א מיטגליד, אריינצוטרעטן אינ׳ם סאציאליסטישן אינטערנאציאנאל.

אינ׳ם קאנגרעס באטייליקן זיך פאר־שטייער פון 53 שטעט און שטעטלאך פון נאנץ פוילן.

—(::)—

מרס. וו. באראן ווערט ניט ארויסגעלאזן אויף ערבות

א בקשה ארויסצולאזן אויף ערבות (בייל) מרס. באראן, פרוי פון דעם דער־מארדערן לעצטע וואך וואסיל באראן, איז נעכטן צוריקגעווען געווארן פונ׳ם קראַנאער. דער לעצטער האט דערקלערט, אז זי מוז פארהאלטן ווערן ביז דער אויספארשונג קומענדיקן פרייטאג.

די פאליציי, וועלכע זוכט נאך הונדער־טער שפורן פונ׳ם מערדער, וויל ניט דער־ציילן נארנישט וועגן די רעזולטאטן פון אירע זוכענישן ביז דעם קראַנערס אויס־פארשונג. די גרעסטע געהיימ־ניס איז דא פארשווינדונג פון באראנס רעוואלווער מיט וועלכן ער איז קאנטיק דערשאסן געווארן.

פאליטישע פארטייען הויבן זיך אָן גרייטן צו די וואלן

פאליטישע פארטייען אין ווינ׳יפעג, ווי איבער׳ן גאנצן לאנד, הויבן זיך אָן גרייטן צו די אלגעמיינע וואלן וואס דארפן פאר־קומען אין קארגע אכט וואכן ארום.

די נאר־ווינ׳יפעגער ליבעראלן האלטן אָפּ א פארזאמלונג היינט, 8 אוונט, אין ראיאל אלעקסאנדרא האטעל, צו באשטי־מען די צייט פון א נאמינאציע קאנווענ־שאן. צווישן די רעדנער וועלן זיין דר. דזש. א. מעקסעוויש, דזש. סי. דייוויס (פרעזידענט פון מאניטאבער ליבעראלן) און דר. באָיִר מעקסעוויש.

די קאנסערוואטיוון אין סאוט ווינ׳יפעג וועלן דערוויילן זייער פאָנען־טרעגער אויף אן אָפענער קאנווענשאן אין אטס־טעאטער רינק, מאנטאג, יוני 16טן. ראַ־בערט ראדזשערס און וו. סענפארד עוואנס זיינען אין פעלד פאר דער נאמי־נאציע.

ביי דער עפענונג פון דער זיצונג פון דער מאנדאטן קאמיסיע איז אויסגערויקט געווארן פארדרוס, למאי עס זיינען איר ניט צוגעשטעלט געווארן די פראַטאָקאָלן פון דער אונטערזוכונג פון דער שאו קאַ־מיסיע, עס איז נאך א דיסקוסיע באַ־שלאָסן געווארן צו פארהאנדלען דעם באַ־ריכט פון דער שאו קאמיסיע, איידער עס וועט אויסגענומען ווערן דער געוויינלא־כער באריכט פון דער מאנדאטן מאכט.

נאמיער, וועלכער איז ניט לאנג צוריק באשטימט געווארן פאליטישער סעקרע־טאר ביי דער עקזעקוטיווע פון דער אידי־שער אגענטור; איז אנגעקומען אהער צו זיין צוזאמען מיט דר. וייצמאן, וועלכער ניט אכטונג אויף די פארהאנדלונגען ביי דער מאנדאטן קאמיסיע. דא איז אויך דר. יצחק גרינבוים, ציוניסטישער פירער פון פוילן.

רעכטלאזע סאוועטישע אידן האבן איצט גוטע געלעגנהייט צו באקומען גלייכע רעכט

אלע "לישענצעס", וואס האבן וועלכע סאיז פאך אין האנט, ווערן אָנגענומען אויף ארבעט

(ספעציעלע טעלעגראמאס צו "דאס אידישע וואָרט" פון "איטא")

מאסקווע, יוני 4 (איטא). — די נעב־טיקע "לישענצעס" (רעכטלאזע) האבן היינט אלע געלעגנהייטן צו קריגן באשעפ־טיקונג, אויב נאר זיי קאנען זיך קוואלי־פיצירן פאר וועלכער ס׳איז פאך־ארבעט. פון ראיעלע קוועלן דערוויסט זיך די "איטא", אז צוויי דעם מאנגל אין קווא־ליפיצירטע ארבעטער וואס פילט זיך איצט זייער שארף אין דער סאוועטישער אינדוסטריע, האט דער ארבעטס דעפארט־מענט ארויסגעגעבן א באפעל צו אלע אר־בעטער בערזעס צו פארענעסטירירן פאר ארבעט יעדן איינעם וואס וויים וועלכע ס׳איז פראָפעסיע, בוכהאלטערס אדער פי־זישע ארבעטער, אָן אונטערשייד פון זיי־ער סאציאלן סטאטוס, און זיי זאלן גלייך ארויסגעשיקט ווערן אויף דער ארבעט.

די דאזיקע זעלטענע געלעגנהייט, וואס קאָן אנהאלטן בלויז פאר עטלאכע חדשים, האט באוואוינג די אנראָדזשאָענע אויסצו־ארבעטן דרינגנדיקע פלעגער צו טרעפנען אין פארשיידענע פאכן אין דער קירצס־טער מעגלאכער צייט אזויפיל "לישענ־צעס", וויפל דאס איז נאר מעגלאך. דער־מיט וועט זיי געגעבן ווערן די געלעגנהייט צו ווערן פראָדוקטיווע ארבעטער און קריגן אלע בירגערלאכע רעכטס. וואס אן ארבעטער האט. טאמער וועלן זיי שפּע־טער אפילו פארלירן זייער ארבעט, וועלן זיי אבער פארבלייבן מיט זייערע רעכטס און פריווילעגיעס.

—(::)—

5 נייע סענאטארן פון קוועבעק באשטימט

מר. לעמיא, ספיקער פון הויז, איז איינער פון זיי

אטאוואו, יוני 4. — נאך א זיצונג פונ׳ם קאבינעט איז דא אנאנסירט געווארן די באשטימונג פון פינף נייע סענאטארן פון קוועבעק אויף די וואקאנטע פלעצער. אלע זיי באשטימטע סענאטארן זיינען געווען מיטגלידער פון לעצטן הויז.

די נייע סענאטארן זיינען: רודאלף לעמיא, ספיקער פון הויז; ע. וו. טאבין, דזש. ע. פרעוואסט, זשארזש פארענט, און ל. א. וויל׳סאן.

—(::)—

ברודער פון יעקב שיף געשטארבן

פראנקפארט־אם־מיין, יוני 4 (איטא). — לודוויג שיף, א ברודער פון יעקב שיף, איז דא געשטארבן אין עלטער פון 75 יאר. ער איז אויך געווען א באוואוסטער פילאנטראָפּ. ער איז געווען ערן־בירגער פון פראנקפארטער אונ׳יווערסיטעט און א מיטגליד פון דער עקזעקוטיווע פונ׳ם צענ־טראלן פאראיין פון דייטשע בירגער פון אידישן גלויבן.

—(::)—

צוויי לעקציעס פון ז. רייזין אין קאלגארי זונ־טאג און דינסטאג

די אידן פון קאלגארי און אומגענט וועלן האבן די געלעגנהייט צו הערן דעם באוואוסטן אידישן שפּראך־פארשער, לי־טעראט און קולטור־טעטער, זלמן רייזען (ברודער פון אברהם רייזין), אין צוויי לעקציעס קומענדיקע וואך.

זונטאג, יוני 8טן 8.30 אוונט, וועט ער רעדן אויף דער טעמע "דאס אידי־שע לעבן און שאפן אין מזרח אייראָפּע", און דינסטאג אוונט, יוני 10טן — "אי־דען, אידישקייט און אידיש".

ביידע לעקציעס וועלן דורכגעפירט אין פרץ־אינסטיטוט, אונטער אויפזיכט פון פרץ־שול געו., מיטער פאראיין און קולטור געזעלשאפט.

פון קאלגארי פארט ז. רייזען אָפּ קיין וואנקאווער, וואו ער וועט האלטן איינע אדער צוויי לעקציעס.

—(::)—

אָנקומענדיקע אידישע אימיגראנטן

די פאלגנדיקע אידישע אימיגראנטן פאר דער וועסט קומען מיט דער באלטיק אמעריקא שיף "פאלאָניא" (זיי ווערן דערווארטעט אין האליפאקס ארום יוני 7טן, און אין ווינ׳יפעג, יוני 10טן):

יודע גראבינא, צו ב. פערמאן; טויבע האלץ, צו מ. רובענפעלד; דזשאזעף ע־ל־שטיין, צו סעם אדנער; צפורה טרויס־טער, צו מרס. ד. שטראסבערג; קלמן־בער לערער, צו בערטע ליזאק; הערש פריימאן, צו ה. אדוואק; גוטמאכער פא־מיליע, צו דזשייקאב שטראסעק; לייב לעוו, צו מרס. ק. לעוו; האלפער פאמי־ליע, צו מרס. סי. האלפערן.

מינדעלע אייזנמאן, צו ליבע קאהען; אברהם־ברוך גרינבערג, צו היימי גרינ־בערג; אראן נאלפערן, צו מרס. עטקע קרוגער; אידא מארגעל, צו מ. מ. מאר־געל; עלא גרוויער, צו ס. קאווענסקי; דרעסל שפיגלער, צו מרס. קרינער; חיה־לאה דים, צו דזשייקאב פלאטנער; צירל סאנדלער, צו מרס. י. פרעמערמאן; קאל רובינשטיין, צו ס. רובינשטיין. אידא האבערמאן, צו ר. וואלפמאן; חיה קורץ, צו מרס. פ. ראזנבוים; עדזיא וואר־נר בערג, צו מרס. ע. שמידט.

ערשטער נאמינירט צו ווערן

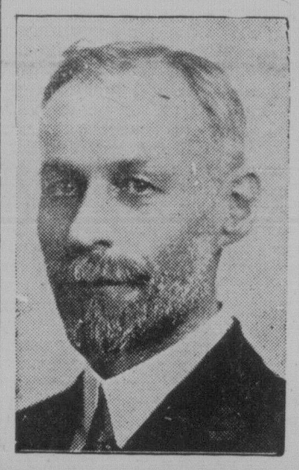

דזש. ס. וואודסווארט

וועלכער איז נעכטן נאמינירט געווארן פון דער ארבעטער פארטיי פאר איר קאנדי־דאטן אין זיין באציאונג פון נארט־צענטער.

ווייכטיקע ענדערונגען אינ׳ם בריטישן ארבעטער קאבינעט; דזש. ה. טאָמאס קריגט א נייעם פאָרטפעל

לאנדאן, יוני 4. — פרעמיער ראמזי מאקדאנאלד האט אנאנסירט ווענן ווייכ־טיקע ענדערונגען אין זיין קאבינעט, לויט וועלכע דזש. ה. טאמאס, לאָרד פריווי סאָל און מיניסטער פון באשעפטיקונג, ווערט אריבערגעפירט צום פאסטן פון סעקרעטאר פאר די דאמיניאנס. דער דאזיקער פארטפעל ווערט אויסגעטיילט פון דעם קאלאניאלן מיניסטעריום, וועל־כער וועט ווייטער אנגעפירט ווערן פון לאָרד פעפסילד.

די ענדערונג איז געקומען ווי א רע־זולטאט פון טאמאסעס דורכפאל אינ׳ם קאמף קעגן דער ארבעטסלאזיקייט און סער אסוואלד מאסלס רעזיגנאציע, וואס האט אויפגעטרייסלט דעם נאנצן קאבינעט.

פון די ווייטערדיקע ווייכטיקע ענדע־רונגען, וועט זיין די באשטימונג פון ווער־נאן הארטשארן, א געווענענער ליבעראל, צום פאסטן פון לאָרד פריווי סיל. נאָעל באקסטאן האט, לכבוד דעם קעגנס גע־בורטסטאג נעכטן, געקראָנן א לאָרדן טי־טול, און ער גייט ארויס פון קאבינעט אין לאָרדן הויז ארויף, צו פארשטארקן דאָרט דער רעגירונגס פאָזיציע. אויף זיין פאסטן פון אגריקולטור מיניסטער וועט באשטימט ווערן דר. קרינער, אויך א גע־ווענענער ליבעראל, איצט דער פארלאַ־מענטארישער סעקרעטאר פונ׳ם אגרי־קולטור מיניסטער.

זייער ווייכטיק וועט אויף גיין די באַ־שטימונג פון פ. ע. ווייז אויף דר. ערי־פאנס פאסטן. מר. ווייז איז א לינקער, און ער איז געווען איינער פון די זעקס וואס האבן ניט געשטימט פאר דער רע־גירונג אין דער קהיטישער אפשטימונג לעצטע וואך.

דער פארטפעל פון ארבעטסלאזיקייט מיניסטער ווערט איינגענאנן אפגעשאפן. די ארבעטסלאזיקייט פראגע גייט ארויבער צו א קאבינעט קאמיסיע, אונטער דעם פרעמיערס פארזיצערשאפט. מר. טאמאס וועט זיין א מיטגליד פון דער קאמיסיע, אבער ער וועט מער ניט טראגן די פאר־אנטווארטלאכקייט פאר דער לייזונג פונ׳ם פראבלעם.

פאָליטישע פארטייען הויבן זיך אָן גרייטן צו די וואלן

פאליטישע פארטייען אין ווינ׳יפעג, ווי איבער׳ן גאנצן לאנד, הויבן זיך אָן גרייטן צו די אלגעמיינע וואלן וואס דארפן פאר־קומען אין קארגע אכט וואכן ארום.

די נאר־ווינ׳יפעגער ליבעראלן האלטן אָפּ א פארזאמלונג היינט, 8 אוונט, אין ראיאל אלעקסאנדרא האטעל, צו באשטי־מען די צייט פון א נאמינאציע קאנווענ־שאן. צוויישן די רעדנער וועלן זיין דר. דזש. א. מעקסעוויש, דזש. סי. דייוויס (פרעזידענט פון מאניטאבער ליבעראלן) און דר. באָיִר מעקסעוויש.

די קאנסערוואטיוון אין סאוט ווינ׳יפעג וועלן דערוויילן זייער פאָנען־טרעגער אויף אן אָפענער קאנווענשאן אין אטס־טעאטער רינק, מאנטאג, יוני 16טן. ראַ־בערט ראדזשערס און וו. סענפארד עוואנס זיינען אין פעלד פאר דער נאמי־נאציע.

ביי דער עפענונג פון דער זיצונג פון דער מאנדאטן קאמיסיע איז אויסגערויקט געווארן פארדרוס, למאי עס זיינען איר ניט צוגעשטעלט געווארן די פראַטאָקאָלן פון דער אונטערזוכונג פון דער שאו קאַ־מיסיע, עס איז נאך א דיסקוסיע באַ־שלאָסן געווארן צו פארהאנדלען דעם באַ־ריכט פון דער שאו קאמיסיע, איידער עס וועט אויסגענומען ווערן דער געוויינלא־כער באריכט פון דער מאנדאטן מאכט.

נאמיער, וועלכער איז ניט לאנג צוריק באשטימט געווארן פאליטישער סעקרע־טאר ביי דער עקזעקוטיווע פון דער אידי־שער אגענטור; איז אנגעקומען אהער צו זיין צוזאמען מיט דר. וייצמאן, וועלכער ניט אכטונג אויף די פארהאנדלונגען ביי דער מאנדאטן קאמיסיע. דא איז אויך דר. יצחק גרינבוים, ציוניסטישער פירער פון פוילן.

ווינ׳יפעגער מיידל פאר־אורטיילט צו 10 יאר טורמע

פערגוס פאלס, מינ., יוני 4. — העלען פענער, 24 יאר, פון ווינ׳יפעג, איז דא פארארורטיילט געווארן צו צען יאר טור־מע, פאר באניס מיט קראבאליק־זויער אן אימיגראציע באאמטן וואס האט זי גע־וואלט פארהאלטן לעצטן מארץ. דער אור־טייל וועט אבער ערשט דורכגעפירט ווע־רען נאָכדעם ווי איר נייסטיקער צושטאנד וועט אונטערגעזוכט ווערן.

דאס מיידל האט באגאסן מיט זויער־קייט דעם באאמטן ה. פארלאנג, אין קרוקסטאָן, ווען ער האט זי פארהאלטן פאר אריינפארן אין די שטאטן אויף אן אומגעזעצלאכן אופן.

זוכט ניט צו דעפּאָרטירן קאנאדער פון די שטאטן, זאָגט אים. קאמישאנער

וואשינגטאָן, יוני 4. — דער קלאנג פארשפרייט דורך א צייטונג אין באָס־טאָן, וואס האט געלוימעט, אז טויזנטער קאנאדער וואס זיינען אומגעזעצלאך אריינגעקומען אין די שטאטן, וועלן גע־כאפט און ארויסגעשיקט ווערן פון לאנד, ווערט אָפּגעלייקנט פונ׳ם אימי־גראציע קאמישאנער, הערי ה. האל, אין אן אינטערוויו פאר דער "קענעדיען פרעס".

"עס איז נימא קיין שום קאמפיין צו דעפּארטירן קאנאדער", — האט דער קאמישאנער דערויף געזאגט. — "מיר ווילן זיי ארויסהעלפן, ווייל מיר קאַ־נען, און מיר וועלן ניט דעפּארטירן קיין קאנאדער, סיידן אין די פאלן וואו זיי האבן אָפּן געבראָכן דעם אמעריקאנער אימיגראציע געזעץ. ווען בירגער פון די פאראייניקטע שטאטן קומען קיין קאנאַ־דע, מוזן זיי אויספאָלגן די קאנאדער גע־זעצן, און מיר קאָנען אזוי אויפפאדערן די קאנאדער דא אין לאנד נאָכצופאָגן אונזערע געזעצן.

"מיר ווילן בלויז דורכפירן א קאמפיין צו מאכן קלאר זייערע רעקאָרדס און צו העלפן זיי דערפילן די פאדערונגען פון די אמעריקאנער געזעצן".

בריטישע אידישע אינ׳ם אויסגעלאָ־שען וואלד שריפות אין אָנטעריאָ

פארט־ווילאיאם, אנט., יוני 4. — צייט־מעסיקע רעגנס האבן געמאכט א סוף צו די וואלד־שריפות, וואס האבן, צווישן אנ־דערע, געדראָעט דער שטאט פארט־אר־טור, האבנדיק דערגרייכט אירע פארשטעט די שריפות האבן אבער פארארזאכט גוואלדיקן שאדן. אויסער דעם ווערטפולן געהילץ וואס איז פארניכטעט געווארן, זיינען אוועק מיט׳ן רויך א צאל פארמס און די פעלדער זיינען צעשעדיקט געווארן. ניט ווייניקער ווי צוועלף פארמס זיינען איינגענאנן אפגעווישט געווארן.

דער שאדן איז געווען באזונדערס שווער אויף די סטאנציעס לארסאן און קעלי, אויף דער סי. ען. אר., צווישן דאר־נען און סיר־לוקאוס, וואו איינגבאן גע־ביידעט און פרוווארט וואוינונגען זיינען פארניכטעט געווארן. איינציקע פון די איינוואוינער האבן זיך קוים גערטעט מיט זייערע לעבנס.

שחיטה פארבאָט אין בייערן נייט אריין אין קראפט אקטאָבער 1

(ספעצ. טעלעג. צו ד.א.וו. דורך "איטא")

בערלין, יוני 4 (איטא). — די בייע־רישע רעגירונג האט אפיציעל אנאנסירט, אז דער שחיטה פארבאָט וועט אריין אין קראפט אין בייערן אקטאָבער 1טן, 1930. בייערישע ווערט דערקלערט, אז קיין ריטואלע פארמע פון שחיטה וועט ניט דערלייבט ווערן, סיידן די בחמה זאל פריר ער פולשטענדיק פארטויבט ווערן אויף א מעכאנישן אופן.

רבי קוק האט זיך ניט באטייליקט אין פייערונג פון קעניגס געבורטסטאג

(ספעצ. טעלעג. צו ד.א.וו. דורך "איטא")

ירושלים, יוני 4 (איטא). — די ערשטע אנדייטונג אויף דעם, אז די אידישע פיר־רער דא אין לאנד האבן געהאט בדעה צו־ריקצוהאלטן זיך פון דער פייערונג פונ׳ם קעניגס געבורטסטאג היינט, איז געווען אין דעם, וואס רב הכולל קוק האט זיך אָפּגעזאָגט פון צו באטייליקן זיך אפיציעל אין דער פייערונג. אין א ברוון צום הייר־קאמישאנער שרייבט ער, אז דער צער אי־בער די פאליטישע אנטוויקלונגען האט שלעכט געווירקט אויף זיין גזונט, און ער קאן דערפאר ניט באטייליקן זיך אין דער אפיציעלער פייערונג.

צאָל פון רעגיסטרירטע ווייער אין ווינ׳יפעג וועט דערגרייכן ביז איבער 115 טויזנט, ווערט דערווארטעט

768 ענומעראטארן זיינען פאר־שפרייט געווארן איבער דער נאנצער שטאט. און זיי רעגיסטרירן יערן שטים בארעטיקטן בירגער אין בירגערן פאר די קומענדיקע פעדעראלע וואלן וואס וועלן פארקומען מאנטאג דעם 28טן יולי. די דעווירנינג אפיסערס שאצן אָפּ א 115 טויזנט ווינ׳יפעגער בירגער וועלן זיין פארעעסטרירט אויף דעם וואלן־ליסט, ווען קאנאדע וועט גיין צו די שטים־קאסטנס.

ביי די לעצטע פעדעראלע וואלן אין 1926, זיינען 77,154 שטימבארעכטיק־טע מענער און פרויען געווען פארר־גיסטרירט אין די ווינ׳יפעגער באציר־קן. עס ווערט אפגעשאצט אז מיט דער נייר־ער רעגיסטרירונג סיסטעם וועט זיך די צאל שטימען באדייטנד פארגרעסערן.

אין דרום צענטער ווינ׳יפעג, וועלן פארר־עגיסטרירט ווערן ארום 42,000 בירגער אין פארגלייך צו 28,000 אין 1926; אין דרום ווינ׳יפעג — 28,000 אין פארגלייך צו 19,500; אין נארט ווי־ניפעג — 22,000 אין פארגלייך צו 15 טויזנט אין נארט צענטער — 20 טויזנט אין פארגלייך צו 13,600.

די ענומעראטארן גייען אָן מיט זייר־ער ארבעט אממייסטן דערפאָלגרייך, מיט קליינע אויסנאמען וואו זיי האבן שווע־ריקייטן אויפצוקלערן געוויסע איינוואוי־נער די באדייטונג פון דער רעגיסטרא־ציע. אין איינציקע נומעראטארן האבן אליין גרינדלאך ניט פארשטאנען דעם אופן ווי אזוי צו פארעעסטרירן.

דעם 12טן, 13טן און 14טן יוני ווע־לען אָפּציעלע רעגיסטראטארן זיצן אין יערן באציר׳ק מיט׳ן צוועק צוצוגעבן די וואל־ליסטן די פארפעלטע נעמען פון שטימבארעכטיקטע בירגער, און זיי ווע־לען אויפנעמען קלאגעס וועלכע וועלן שפּעטער באהאנדלט ווערן אין גערי־כט פון רעוויזיע ריכטער.

פאר דעם בעגעפיס פון ענומעראטארן ווי אויף פאר די בירגער, זיינען פון א הויכן־באאמטן נעכטן געמאכט געווארן ווייטיק צו וויסן פאר דער רעגיסטראציע:

1. דער ערשטער אות פון דעם ערשטן נאמען אין ניט גענוג אָנצונעבן צו די ענומעראטארן. ניט אָן אייער פולן ערשטן נאמען. דער צווייטער נאמען מוזן אונטער־שרייבן זייערע נעמען אויפ׳ן פאפיר.

2. ביידע ענומעראטארן מוזן אונטער־שרייבן זייערע נעמען אויפ׳ן פאפיר.

די ענומעראטארן מוזן פארענדיקן זיי־ער ארבעט ניט שפּעטער ווי שבת, און די נרעסטע טייל רעגיסטראציע וועט אָפּ־געטאן ווערן ביז היינט אונט. עס קאן מעגלאך זיין אז געוויסע שטימבארעכ־טיקטע בירגער זאלן פארזעגן ווערן. האָ־בענדיק דאס אין זינען, האט י. ה. רוזען, רעטוירנינג אפיסער פאר נארט־ווינ׳יפעג, געבעטן צו מעלדן די בירגער פון דער נארט ענד, אז אין אזא פאל, זאלן זיי קומען אין באריכונג מיט אים אין זיין אפיס, 804 מיין סטרים. און אלע אנ־דערע בירגער פון די אנדערע באציר׳קן זאלן זיך ווענדן אין אזא פאל צו זייערע רעטוירנינג אפיסערס.

—(::)—

פאָליציי געפינט גע־נגב׳עטע פייער קאסעס און מאכט ארעסטן

די פייער־קאסעס פון דער עמפּייר ברוואוינג קאמפאני אין פון דער לאבאט קאמפאני, גע׳נגב׳עט צו לעצטן שבת און זונ־טאג ביינאכט, זיינען נעכטן געפונען גע־ווארן פון דער פאליציי. ביידע זיינען גע־ווען אויפגעריסן. אין דעם ערשטן האבן די גנבים ארויסגענומען $1,500, אבער אין דעם לעצטן איז נארנישט ניט געווען, אויסער ביכער און דאקומענטן פון דער קאמפאני.

די קאסע פון דער לאבאט קאָ., וואס האט געוואוינען 1,000 פונט, האט מען גע־פונען אין אסיבאין טייך, ארום טשארלסוואוד.

אין פארבינדונג מיט די דאזיקע גנבות זיינען אויך געמאכט געווארן עטלאכע ארעסטן, און די פארדעכטיקטע ארעס־טירטע ווערן היינט אויסגעפארשט.

רעגירונג באשטראָפט שולדיקע אין דער טארגעפרומאס אפערע

בוקארעסט, יוני 4 (איטא). — אלעק־אנדער וואוואד, רומענישער אינערן מי־ניסטער האט אָפּגעזאָגט פון זיין שטעלע דעם פאליציי שעף פון טארגעפרומאס, וואסיליי באטעץ, דערפאר וואס ער האט ניט דערפילט זיינע פליכטן בעת דעם אנומלדזיקן איבערפאל פון די קוויסטן אויף דער איידישער באפעלקערונג.

מ. נאגיי, הויפט פון דער יורידישער ביורא אין יאסי, איז אויך אָפּגעזאָגט גע־ווארן פון זיין שטעלע, דערפאר וואס ער האט באפוילן צו פאטאָגראפירן די אידן פון טארגעפרומאס. וואס האבן זיך פאר־טיידיקט קעגן דער אטאקע פון פראָפּע־פאר קוזאס נאכפאלגער.

די דאזיקע אדעסטירטע אידן, ווי באַ־קאנט, זיינען געצוואונגען געווארן נאך זייער ארעסט צו פאטאָגראפירן זיך מיט שטעקנס אין די הענט, וועלכע די פאליי־ציי האט זיי געצוואונגען צו האלטן. מיט די פאטאָגראפיעס איז מען אויסן געווען אויפצוריצן די פויערס קעגן די אידן.

פאָליציי ארעסטירט אין ווינ׳יפעג אין אָנטעריאָ

(ספעצ. טעלעג. צו ד.א.וו. דורך "איטא")

אטאוואו, יוני 4. — נאך א זיצונג פונ׳ם קאבינעט איז דא אנאנסירט געווארן די באשטימונג פון פינף נייע סענאטארן פון קוועבעק אויף די וואקאנטע פלעצער. אלע זיי באשטימטע סענאטארן זיינען געווען מיטגלידער פון לעצטן הויז.

די נייע סענאטארן זיינען: רודאלף לעמיא, ספיקער פון הויז; ע. וו. טאבין, דזש. ע. פרעוואסט, זשארזש פארענט, און ל. א. וויל׳סאן.

—(::)—

אנב - אורחא

פון מארק

שלום עליכם און די נייסטע קאס